

OPONENTSKÝ POSUDOK

na inauguračné konanie

doc. PaedDr. Kataríny Hollej, PhD.

v odbore habilitačného konania a inauguračného konania Pedagogika

Genézu a vývoj výskumnej a publikačnej činnosti doc. PaedDr. Kataríny Hollej, PhD. evidujem od jej magisterského štúdia až dodnes. Odborná profilácia inaugurantky bola vždy ukotvená v pedagogickej vede, najskôr v mediálnej výchove a neskôr v sociálnej patológii, na ktorú nazerala a doteraz nazerá zo sociálno-pedagogickej perspektívy. Treba tiež uviesť, že obidve výskumné oblasti dokázala vždy funkčne prepojiť. Nakoľko som bol v roku 2017 oponentom jej habilitačnej práce, dovoľm si konštatovať, že uchádzačka od svojej habilitácie neustále odborne napreduje a pod jej vedením sa plne etablovala aj jej vlastná vedecká škola s orientáciou na sociálno-pedagogickú prevenciu a riešenie kyberagresie v jej rozmanitých podobách. Pracovitosť je charakteristickou črtou inaugurantky, ktorá sa tiahne celou jej takmer dvadsaťročnou odbornou praxou.

Odborný rast (*Mgr. – učiteľstvo pedagogiky a hudobnej výchovy, PhD. – pedagogika, doc. – pedagogika*) uchádzačky je previazaný výlučne s odborom habilitačného konania a inauguračného konania Pedagogika. Inaugurantka participovala aj na neformálnom vzdelávaní, od roku 2007 sa zúčastnila viacerých vzdelávacích programov, resp. kurzov (napr. *Stimulačný program A. Lázikovej „Cez rozprávku do školy“*; *Techniky artefietiky pre agresívne deti*; *INPP Školský intervenčný program*; *Základy krízovej intervencie pre pomáhajúce profesie*; *Využívanie prvkov rapovej terapie* a i.), ktoré dotvárajú a súvisia s jej odborným profilom. Uchádzačka aktuálne pôsobí na funkčnom mieste docentky v študijnom odbore Učiteľstvo a pedagogické vedy a jej pracoviskom je od roku 2009 výlučne Katedra pedagogiky Pedagogickej fakulty Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre. V rokoch 2014 až 2022 zastávala na uvádzanej katedre tiež funkciu zástupkyne vedúcej katedry.

Pedagogickú činnosť uchádzačka realizuje v dvoch smeroch, a to na vysokej škole cez rôzne predmety na rôznych študijných programoch a stupňoch a mimo vysokej školy ako lektorka rôznych kurzov a workshopov pre viaceré subjekty. Doposiaľ inaugurantka vyškolila 3 doktorov, 71 magistrov, 75 bakalárov a 10 absolventov DPŠ. Do rôznych študijných programov a stupňov zaviedla celkovo 5 predmetov (povinne voliteľné a povinné predmety, z nich niektoré aj profilové). V súčasnosti uchádzačka pôsobí ako UZPP v nasledovných študijných programoch: Učiteľstvo pedagogiky (v kombinácii) – Bc. a Mgr. štúdium; Špeciálna pedagogika, vychovávateľstvo a manažment vzdelávania – Bc. štúdium; Špeciálna pedagogika, sociálna pedagogika a manažment vzdelávania – Mgr. štúdium a Pedagogika – PhD. štúdium. Zároveň sa podieľa na zabezpečovaní kvality odboru habilitačného konania a inauguračného konania Pedagogika. Inaugurantka je (spolu)autorkou 4 vysokoškolských učebníc, ktoré sú zamerané na didaktiku etickej výchovy, výchovné poradenstvo, mediálnu výchovu, problémové správanie detí/žiakov a profesijné činnosti sociálneho pedagóga. Šesť rokov bola tiež študijnou poradkyňou pre študijný program Učiteľstvo pedagogiky (v kombinácii).

Výskumnú činnosť uchádzačky možno podložiť 1 medzinárodným projektom IVF, ktorý za SR koordinovala, 3 projektmi VEGA (pri dvoch bola aj ich vedúcou), 2 projektmi KEGA (jeden z nich aj viedla), 1 projektom APVV, pri ktorom je zodpovednou riešiteľkou za spolupracujúce pracovisko, a 2 rozvojovými projektmi. Účasť na vedeckých a edukačných projektoch nebola zo strany uchádzačky náhodná, nakoľko zmieňované projekty tematicky korešpondovali s jej odborným

zameraním (t. j. mediálna výchova, kyberagresia, problémové a rizikové správanie detí a mládeže).

Publikačný profil uchádzačky, ako aj zoznam 10 najvýznamnejších prác, ktoré predložila v rámci svojho inauguračného konania, prehľadne ilustrujú, ako sa vyvíjal jej odborný záujem o jednotlivé výskumné témy. V publikáciách inaugurantky dominuje problematika kyberagresie (a jej rôzne podoby), poväčšine ide o vedecké výstupy. Považujem si za potrebné uviesť, že uchádzačka ako prvá predložila odbornej verejnosti na Slovensku publikáciu, venovanú e-agresii, a štandard „prvenstva“ si zachovala pri skúmaní niektorých oblastí z tejto problematiky dodnes. V posledných rokoch sa inaugurantka vo svojich publikáciách výrazne zamerala na metodiku edukačnej práce s aktérmi kyberagresie. Na svoju publikačnú činnosť uchádzačka doposiaľ zaznamenala 290 ohlasov. Zvlášť by som chcel vyzdvihnúť počet citácií v publikáciách, evidovaných vo WoS a Scopus, ktorých je spolu 46.

Mimo vlastného pracoviska bola inaugurantka oponentkou písomných prác k dizertačnej skúške (SR), dizertačných prác (SR a ČR) a habilitačných prác (SR a ČR). Zároveň bola recenzentkou monografií (SR), odborných a vedeckých štúdií (SR, ČR a Poľsko), konferenčného zborníka (SR) a posudzovateľkou 6 projektov KEGA, 7 projektov VEGA a Profesionálneho štandardu *Výchovný poradca*. Vystupovala tiež v pozícii odbornej konzultantky programu inovačného vzdelávania *Bezpečnosť detí a žiakov v digitálnom priestore*. Uchádzačka bola aj členkou vedeckých výborov medzinárodných konferencií a odbornou garantkou rôznych odborných seminárov mimo vlastného pracoviska a aktuálne je aj členkou Vedeckej rady poľského časopisu *Chowanna*.

V rámci svojho inauguračného konania doc. PaedDr. Katarína Hollá, PhD. predložila zoznam 10 najvýznamnejších prác. Osem z predložených publikácií je vedeckého charakteru, štyri z nich vznikli zo spolupráce s inými autormi.

V monografii *Sexting a kyberšikana* (2016) sa autorka venuje teoretickému vymedzeniu kyberšikany, jej typológii, účastníkom a motivácii agresora kyberšikanovať, ako aj sextingu z podobnej perspektívy, a predkladá v nej aj výsledky svojho výskumu, ktorý je o mapovaní kyberšikany a najmä sextingu bez poznávania kauzality, následkov a ďalších určujúcich podmienok, čo uvádza aj sama autorka napr. na str. 134.

Monografia *Detekcia kyberagresie – kyberšikanovania a sextingu* (2017) je pokračovaním systematickej výskumnej práce inaugurantky a je syténá množstvom štatistických dát s dôrazom na exploračnú a konfirmačnú faktorovú analýzu použitého dotazníka a na jeho reliabilitu. V ostatných troch kapitolách sa autorka venuje formám kyberšikanovania a kyberagresie, sextingu a ich aktérom.

Vedecké štúdie, ktoré vyšli v domácom a v zahraničných databázovaných časopisoch, sa venujú:

- zisťovaniu a analyzovaniu miery závažnosti kyberšikany na vzorke 1118 respondentov zo Slovenska vo veku 11 až 18 rokov skrze GRM (*Measurement of Cyber-Bullying Severity*, 2017, v spoluautorstve),
- vymedzení typov a foriem sextingu, analyzovaniu výskytu sextingu na vzorke 1619 respondentov (11 až 18 ročných) a zisťovaniu príčin a motívov sextingu u 37 respondentov vo veku 16 až 19 rokov prostredníctvom pološtruktúrovaného rozhovoru (*Sexting and Motives for Sexting among Adolescents*, 2018, v spoluautorstve),
- mapovaniu typov a motívov sextingu na vzorke 790 respondentov (12 až 18 ročných) s ohľadom na vek a pohlavie, a to inaugurantkou modifikovaným dotazníkom (*Sexting Types and Motives Detected among Slovak Adolescents*, 2020),
- výskumu kyberšikanovania, do ktorého sa zapojilo 1619 osôb vo veku 11 – 18 rokov, ako negatívneho javu kyberkultúry (*Cyberbullying as a Negative Result of Cyber-Culture of Slovak*

Children and Adolescents: Selected Research Findings, 2016),

- vybraným výsledkom výskumu sextingu, ktorý bol skúmaný online dotazníkom vlastného návrhu na 250 respondentoch vo veku 15 až 19 rokov, pričom dôraz je kladený na preventívny potenciál mediálnej výchovy (*Media Education as a Means of Sexting Prevention*, 2022, v spoluautorstve),
- mapovaníu a analýze vybraných štúdií, ktoré sa zaoberajú body shaming-om (*Body Shaming in Online Space: Systematic Review*, 2024, v spoluautorstve).

Ostatné dve knižné publikácie (v spoluautorstve) sú didakticko-metodického charakteru.

Vysokoškolská učebnica *Odborné činnosti sociálneho pedagóga* (2025) je členená na sedem kapitol, pričom inaugurančka napísala 1. a 5. kapitolu a podkapitolu 6.8 o krízovej intervencii ako ďalšej profesijnej činnosti v práci sociálneho pedagóga. Prvá kapitola je venovaná pojmom, ako rizikové, delikventné a patologické správanie. Autorka približuje tzv. tradičné a nové typy rizikového správania, ktoré môžu prerásť až do patologickej podoby. Piata kapitola zrkadlí odborné zameranie inaugurančky. Je zameraná na prevenciu ako kľúčový profesijný nástroj sociálneho pedagóga. Kapitola je štandardne spracovaná. Autorka logicky prechádza od vymedzenia prevencie cez jej zázemie v podobe legislatívy a strategických dokumentov, tvorbu preventívnych programov s dôrazom na skupinové preventívne aktivity až k preventívnym stratégiám vo vzťahu k vybraným nežiaducim prejavom správania.

Publikácia *C.Y.B.E.R. metodická príručka k prevencii kyberagresie* (2023) je editorským dielom inaugurančky, do ktorého zároveň prispela samostatnou 2. kapitolou, ktorá je venovaná sebarozvoju ako prevencii kyberagresie. Kapitola zahŕňa stručný teoretický vstup a množstvo metodických námetov, ako rozvíjať seba samého, a tým predchádzať agresii v online prostredí.

Predložené publikácie ako celok vhodne sýtia odbornú rozpravu inaugurančky o kyberagresii (vedecké práce) a o možnostiach jej sociálno-pedagogickej prevencie a riešenia (didakticko-metodické práce).

OTÁZKY DO DISKUSIE

1. Aké sú limity spolupráce pedagogických a odborných zamestnancov pri prevencii a riešení výchovne problémového správania žiakov?
2. Ktoré preventívne a/alebo intervenčné programy zo zahraničia, zamerané na kyberagresiu, by ste odporúčali experimentálne overiť aj v našich podmienkach?

ZÁVEREČNÉ ZHODNOTENIE

K plneniu kritérií na získanie titulu profesor na PF UKF v Nitre pre odbor habilitačného konania a inauguračného konania Pedagogika, záverom dodávam, že inaugurančka ich vo všetkých hodnotených oblastiach prekračuje, čím bola naplnená aj táto oblasť formálneho posudzovania odborného profilu uchádzačky. Ďalej by som rád uviedol, že v zmysle § 76, ods. 6, písm. a) až c) *Zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách* v znení neskorších predpisov doc. PaedDr. Katarína Hollá, PhD. pedagogicky i vedecky pôsobí na univerzite v študijnom odbore učiteľstvo a pedagogické vedy, ku ktorému odbor habilitačného konania a inauguračného konania Pedagogika prislúcha, má vlastnú vedeckú školu (s dôrazom na sociálno-pedagogickú prevenciu a riešenie kyberagresie), ktorá je reprezentovaná jej vedeckou tvorbou, projektovou činnosťou a vyškolenými doktorandmi (dodnes vyškolila tri doktorky a jednu doktorandku aktuálne vedie), a je v odbore habilitačného konania a inauguračného konania Pedagogika akceptovanou odborníčkou doma

i v zahraničí. O jej medzinárodnej akceptácii svedčia nielen predložený citačný index, ale tiež stanoviská štyroch odborníkov zo zahraničia, konkrétne z Poľska, Španielska, Bosny a Hercegoviny a z Českej republiky.

Predložený zoznam najvýznamnejších prác a podkladov k inauguračnému konaniu **doc. PaedDr. Kataríny Hollej, PhD.** v odbore habilitačného konania a inauguračného konania Pedagogika spĺňa náležité formálne požiadavky a dokumentuje jej odborný, t. j. pedagogický, vedecko-výskumný a publikačný profil. Po úspešnom ukončení inauguračného konania **odporúčam** uchádzačke v zmysle *Zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách* v znení neskorších predpisov a *Vyhlášky č. 246/2019 Z. z. o postupe získavania vedecko-pedagogických titulov a umelecko-pedagogických titulov docent a profesor udeliť vedecko-pedagogický titul profesor v odbore habilitačného konania a inauguračného konania Pedagogika.*

V Nitre dňa 17. decembra 2025

prof. PaedDr. Ctibor Határ, PhD.
oponent